

Kaj so delali naši pionirji

Ob štiridesetletnici Zveze pionirjev Jugoslavije pripravljamo Zveza prijateljev mladine izvirno publikacijo, s katero želimo predstaviti v strnjeni obliki nastajanje, delo, uspehe in celoten razvoj pionirske organizacije od njene ustanovitve do danes. Namen te publikacije, ki bo obsegala 250 do 300 strani, je dvojen. Po eni strani naj bi predstavljala strnjen prikaz celotnega delovanja od ustanovitve, torej zgodovinski pregled, po drugi strani pa naj bi koristila mentorjem, ki delajo v vseh oblikah delovanja pionirske organizacije, kot delovno gradivo.

Prvi pogovori o publikaciji so že stekli. Krog avtorjev bo izredno širok, saj bo zajemal vse tiste, ki so bistveno prispevali k delovanju na posameznih področjih, na katerih je doslej delovala ta organizacija. In področij je zares veliko, pa tudi uspehi so takšni.

Prvi del brošure bo govoril o organiziranosti in razvoju, ki bo razdeljen na več področij. Eno bo zajemalo zgodovinski pregled od ustanovitve in samih začetkov, ko je še pionirska organizacija bila del narodnoosvobodilnega boja, pa prek vseh nadaljnjih razvojnih stopenj do danes.

Tudi pionirska organizacija se je skozi svojo zgodovino podrejala osnovnemu marksističnodialektičnemu načelu, da je naša družba živ mehanizem, ki se nenehno giblje in spreminja, zato so se tudi njene organizacijske oblike temu primerno spreminjale in oblike delovanja prilagajale. To bo, kot že rečeno, najobsežnejši del publikacije, ki pa bo tudi predstavljal izhodišče za nadaljnjo obdelavo posameznih področij.

Temu uvodnemu delu se bodo pridružile tematske obdelave s področij jugoslovanskih pionirskih iger, domoljubne vzgoje in ohranjanja tradicij NOB, mladinskega tiska, tehnične vzgoje pionir-

jev, pionirskega športa, pionirske solidarnosti in kulturnega delovanja, pionirjev - združnikov, pionirskega varčevanja, kurirčkove pošte, tekmovalna zgodovinarjev, pionirskih pohodov, štafet in zborov, pionirskih brigad, pionirskega taborjenja, izletov in letovanj itd.

Področij, na katerih pionirji danes delajo organizirano ob pomoči številnih mentorjev, je zares veliko in bi jih v tem

zapisu res težko vse našteli. Zato pa bodo vsa ta področja zajeta v knjigi, ki jo ravnokar pripravljajo.

Doslej so si razdelili glavna področja, k delu pa so pritegnili zares zelo širok krog sodelavcev. Tu so strokovnjaki, poznavalci in številni mentor-

ji, ki so kdajkoli ali pa še sodelujejo pri delu posameznih oblik pionirskega dela.

Nalogo so torej zastavili zelo široko, poleg tega pa jih bo preganjal tudi čas, saj bi radi knjigo izdali že ob začetku novega šolskega leta, to je v začetku septembra, da bi jo takoj poslali šolam in mentorjem. Že sedaj pa se zavedajo, da brez težav ne bo šlo. Prve so se že pokazale. To je vprašanje gradiva, ki ga je zares veliko, po drugi strani pa je tudi pomanjkljivo. Načrtno so se lotili iskanja vsega gradiva, predvsem pa tudi tistih mentorjev, ki so že kdaj prej sodelovali v delu pionirske organizacije in bi utegnili imeti kaj gradiva, ki bi ga lahko uporabili za čimbolj resničen prikaz dogajanja na posameznih področjih.

Druga težava se bo pokazala pri oblikovanju enotnega stila, kajti ne sme se zgoditi, kot je dejal eden od udeležencev sestanka, da bi bilo toliko stilov kot bo avtorjev. Poleg tega pa bodo imeli nekaj težav tudi s tiskom, saj je dandanes težko najti in pravočasno zagotoviti dovolj tiskarskega papirja za 15 do 20 tisoč izvodov knjige, kolikor jih namestavajo natisniti.

Namen publikacije je vsekakor družbeno upravičen in bo pomenil korak dlje k ohranjanju zgodovinskega zapisa o enem od številnih področij delovanja naše družbe. Zato lahko pričakujemo, da bodo vse te težave in tiste, ki se še bodo pojavile, prebrodili in ob času izdali knjigo, ki pa bo tako pestra in živa, kot so tudi otroci živi. Tako je dejal eden od njenih avtorjev.

JURIJ POPOV

PROGRAM DRUŽBENOPOLITIČNEGA USPOSABLJANJA OBČINSKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV LJUBLJANA CENTER

Znanje pogoj za boljše delo

Občinski svet Zveze sindikatov Ljubljana Center že vrsto let uspešno uresničuje številne programe družbenopolitičnega usposabljanja. Te oblike nenehno spremlja in jih dopolnjuje z novimi. V letošnjem letu bo izobraževanje in usposabljanje potekalo po treh vsebinskih področjih, ki se med seboj ločijo po udeležencih.

Prva oblika zajema vse tiste občane, ki v katerikoli obliki organiziranja sindikata kot družbenopolitične organizacije opravljajo kakšno funkcijo, druga oblika zajema člane samoupravnih organov in komisij, tretja pa izobraževanje delegatov samoupravnih interesnih skupnosti in zbora združenega dela.

Prva oblika je razdeljena na več delov. To pa zato, ker so člani višjih organizacijskih oblik že pred časom prešli skozi vse oblike osnovnega izobraževanja in je zato za njih potrebno pripraviti nadaljevalne oblike, poleg tega pa jim je potrebno tematsko približati današnje stanje. Člani občinskega sveta, občinskih odborov, komisij in svetov bodo v letošnjem letu obdelali naslednja področja: vsebinska, organizacijska in kadrovska krepitev zveze sindikatov, aktualne naloge zveze sindikatov v občini, naloge Zveze sindikatov pri uresničevanju stališč glede pridobivanja in razporejanja dohodka ter načel delitve po delu in nacionalno vprašanje v jugoslovanski socialistični skupnosti.

Izbor tematike vsekakor kaže na bistvena vprašanja iz delovanja in uveljavljanja vloge zveze sindikatov, ki je vse pomembnejša, predvsem glede na sedanji gospodarski položaj naše države.

Drugi del prve oblike zajema izobraževanje predsednikov izvršilnih odborov osnovnih organizacij, konferenc osnovnih organizacij in koordinacijskih odborov sindikata. Pripravili bodo dvodnevni seminar, na katerem bodo potekala predavanja in razprave o podobnih vprašanjih kot pri prvem delu, le da bo glavni poudarek na akcijskem in idejnem usmerjanju in dogovarjanju s predsedniki osnovnih organizacij sindikata.

Tudi tretji del prve oblike, ki je namenjen članom osnovnih organizacij, konferenc in koordinacijskih odborov in bo zajel najširši krog udeležencev, bo obravnaval podobne teme, vendar pa bodo podane tudi nekatere praktične teme, kot so informiranje in komuniciranje v organizacijah združenega dela ter vodenje sestankov, problemi delovnih razmerij v združenem delu, množična inovacijska dejavnost, aktualni problemi kadrovske politike, zaposlovanja in usmerjenega izobraževanja, itd. Izbor tem je vsekakor precej širok, poleg tega pa se vsebinsko vklaplja v sedanji politični in samoupravni trenutek.

Osnovni namen vseh teh izobraževalnih oblik pa je, da z njimi želi občinski sindikalni svet ustvariti pogoje za čimboljše delovanje v vseh sindikalnih okoljih.

Glede natančne vsebinske opredelitve za usposabljanje in izobraževanje za člane novo izvoljenih samoupravnih organov ter delegacij za družbenopolitične in samoupravne interesne skupnosti pa še poteka usklajevanje pri republiški konferenci SZDL, tako da konkretne oblike še niso načrtovane. Vsekakor pa se bodo nadaljevale oblike, ki so bile že lani. To so bili predvsem seminarji za člane organov samoupravne delavske kontrole, člane disciplinskih komisij, delegate delavskih svetov in člane komisij za delovna razmerja.

Vsekakor pa to niso vse oblike družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja, ki jih bo v letošnjem letu organiziral občinski svet zveze sindikatov naše občine. Organizirane bodo tudi številne okrogle mize in posveti, kjer bodo prišli na dan vsi problemi iz prakse samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja.

JURIJ POPOV

KAKO DELAJO PORAVNALNI SVETI

Pomembna vloga – malo dela

Letno poročilo o delu in uspehih poravnalnega sveta krajevne skupnosti Tabor pove, da je poravnalni svet v navedenem letu posredoval med sprtimi strankami v komaj desetih primerih.

To majhno število sporov opravičuje po eni strani zaključek, da so krajanje te krajevne skupnosti urejeni in zreli, da je sožitje v krajevni skupnosti miroljubno oziroma da krajanje morebitne medsebojne spore sami rešijo in poravnajo brez posredovanja za to zadolženih državnih oziroma družbenih organov. Po drugi strani pa to majhno število dovoli domnevo, da krajanje niso dovolj poučeni o delovanju poravnalnega sveta, da krajanje omogočijo samoupravno reševanje sporov, ki izvirajo iz odnosov, ki jih samoupravno urejajo ali iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo. Morda krajanje ne vedo, da jim ustava in zakoni omogočajo - v nekaterih civilnih in kazenskih zadevah pa jih celo zavezujejo - da spore samoupravno pred poravnalnim svetom rešujejo, predeh zahtevajo od pristojnih državnih organov - rednih sodišč, da zaščitijo njihove pravice.

Tako neposredno samoupravno reševanje sporov s posredovanjem poravnalnega sveta ustvarja tudi pogoje za krepitev samoupravnega položaja krajanov v krajevni skupnosti,

kot pravi Peter Bekež v uvodu k Poročniku za poravnalne svete, ki ga je izdala Skupnost slovenskih občin.

Skoraj vsi spori, v katerih je posredoval poravnalni svet krajevne skupnosti, so izvirali iz sporov pri uživanju in uporabi stanovanjskih prostorov, zlasti pri souporabi skupnih prostorov in sanitarij. Prav pri takih konfliktih se spirti največkrat le težko sestanejo k mirnemu pogovoru zaradi morebitne poravnave. Lažje to store, če pri tem kdo posreduje. Prav to je naloga poravnalnega sveta, ki si mora prizadevati, da se spirti sestanejo, se o konfliktu pogovore in ga s poravnavo rešijo.

Čeprav je naloga poravnalnega sveta tako pomembna, pa ta nikdar ne posreduje med sprtimi na lastno pobudo ali, kakor tudi pravimo, po uradni dolžnosti. Svojo nalogo opravlja le na predlog sprtih strank ali ene od njih, če se druga s tem strinja. Obravnavanje spora je možno le s prostovoljnim sodelovanjem strank brez vsake prisile. Rešitev spora je vslej sporazumna, s prostovoljno poravnavo. Če posredovanje

poravnalnega sveta ne vodi do poravnave, poravnalni svet svoje naloge ni uspešno opravil, čeprav je s tem posredovanje končano. Le na izrecno zahtevo sprtih poravnalni svet spor tudi sam reši tako kot za rešitev določenega spora dogovorjeno razsodišče (arbitraža ad hoc).

Nekateri menijo, da poravnava pred poravnalnim svetom ni dokončna rešitev spora, ker je zanjo rešen le konkreten spor iz določenega konflikta, ne pa tudi konflikt, ki obstaja že dlje in je lahko osnova novih sporov. Zato je naloga poravnalnega sveta, da se potruži pobotati stranki ne le v konkretnem sporu, ampak tudi v konfliktni situaciji, ki povzroča spore. Poravnava, sklenjena pred poravnalnim svetom, je po določbah zakona o samoupravnih sodiščih izvršljiva, se pravi obveznost, ki so jih stranke s poravnavo prevzele, se ostvari lahko s silo, če jih stranki ne izpolnita sami.

To ni napisano zato, da bi se krajanje v večjem številu posluževali posredovanja poravnalnega sveta, ker bo po vsej verjetnosti držala domneva o zrelosti in urejenosti krajanov oziroma o pripravljenosti morebitne spore samoupravno rešiti brez posredovanja pristojnega državnega oziroma

družbenega organa, ampak zato, da bi krajanje pravilno razumeli funkcijo poravnalnega sveta v dobi reorganizacije gospodarjenja stanovalcev s hišo in širšimi družbenimi zadevami, ki so s tem v zvezi. Funkcija poravnalnega sveta se s to reorganizacijo še bolj potrjuje.

Lepo pravi Silva Jereb v uvodu brošure Samoupravljanje stanovalcev, ki jo je izdala Skupnost slovenskih občin kot prilogo h glasilu Občan, da povezanost ljudi v hiši zaradi gospodarjenja s hišo in s tem povezanimi družbenimi zadevami utrjuje sistem socialističnega samoupravljanja in vodi k temu, da bo iz posameznih stanovalcev, ki se večkrat tudi po več letih komaj poznajo, nastala skupnost v pravem pomenu besede, kakršno lahko izoblikujejo le skupno delo, skupne naloge, skupna odgovornost, sosedska pomoč in druge drobne vzajemne pozornosti. Vse to so prave in pristne vezi, ki združujejo stanovalce in jih usposabljujejo za skupno samoupravno reševanje življenjskih vprašanj in morebitnih konfliktnih situacij in iz njih nastalih sporov. Če jim slednje ne bo uspelo, bo lahko koristno pomagal poravnalni svet s svojim posredovanjem.

DR. LEO POMPE